

Základní umělecká škola Františka France, Komenského náměstí 525, Slavkov u Brna

ŠIKANA je ve své podstatě obtěžování druhého člověka. Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit jedinci, ohrozit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a obvykle opakované užití násilí jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí druhé osobě, tak i útoky v slovní podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako nápadné přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševním a tělesném zdraví.

Od 1. ledna 2001 vešel v platnost metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení.

Základním nástrojem prevence v resortu školství, mládeže a tělovýchovy se stává **MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM**, který je komplexním systémovým prvkem v realizaci preventivních aktivit škol. Jeho realizace je pro každou školu závazná.

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM ZUŠ FRANTIŠKA FRANCE

Mezi hlavní aktivity ZUŠ Františka France ve Slavkově u Brna v rámci Minimálního preventivního programu patří:

- vytváření dobré školní atmosféry a rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi ve škole
- vytváření kolektivu, kde platí zásada, že silný chrání slabšího, kde vládne duch práva a spravedlnosti, důvěra k autoritě a vzájemná solidarita, odstranění principu tzv. „falešného kamarádství“, kdy oznámení o šikaně je mezi dětmi považováno za žalování, a tudíž něco nepříjemného
- systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu aj., oblastí preventivní výchovy do výuky jednotlivých předmětů, ve kterých ji lze uplatnit
- odpovědnost za systematické vzdělávání pedagogických pracovníků v metodikách preventivní výchovy, v řešení problémových situací souvisejících s výskytem sociálně patologických jevů
- pravidelné vybavování školní knihovny odbornými a metodickými materiály
- povinná informovanost žáků se školním řádem (se zápisem v třídní knize a žákovské knížce), o zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek včetně sankcí, které s porušením tohoto zákazu vyplývají, dále ošetření v řádu školy, potírání projevů rasizmu a šikanování
- při výskytu sociálně patologických jevů ve škole uvědomí pracovník školy o této skutečnosti školního metodika prevence (MgA. J. Jelínková), ten realizuje první kroky vyšetřování šikany a kontaktuje metodika prevence školy, kde žák plní povinnou školní docházku (či jiné vzdělávací instituce), nebo se obrátí na okresního či krajského koordinátora prevence

POSTUP PŘI VYŠETŘOVÁNÍ ŠIKANY

- rozhovor s informátory a oběťmi
- nalezení vhodných svědků
- individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoliv konfrontace obětí a agresorů)
- zajištění ochrany obětem
- rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
- výchovná komise
- rozhovor s rodiči oběti
- rozhovor s rodiči agresora

Vždycky ovšem myslíme i na to, že může jít o falešné udání. Jedná se o děti, které si přehnaně stěžují na ostatní, obvykle se jejich chování zaměřuje na získání pozornosti. Pokud již dítě někdy v minulosti na základě podobné smyšlené informace jistou výhodu získalo, zkusí to znovu. Funguje to, je to obyčejný kalkul! V kombinaci s „hyperprotektivním“ rodičem (nadměrně ochranný některý z rodičů) může při nedůsledném vyšetřování všech okolností dojít k neoprávněnému obvinění ze šikany.

Uvedený postup je součástí metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení.

Náhodné „tvůrčivé“ doplňování uvedené strategie vede k rizikovosti a chybnosti.

Znalost speciální teorie šikanování, která se vztahuje přímo k metodice první pomoci při šikanování, je velmi důležitá. Především nám umožní pracovat s metodou odborně a citlivě.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Pro potrestání agresorů lze použít v ZUŠ následující výchovná opatření

- napomenutí třídního učitele
- podmíněčné vyloučení ze studia
- vyloučení ze studia
- převedení do jiné třídy (v hromadných předmětech)
- doporučení rodičům oběti i agresorů návštěvy v ambulantním oddělení střediska výchovné péče (SVP)

SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI ŽÁKŮ

Při podezření na šikanování žáka je nezbytná spolupráce vedení školy a pedagogických pracovníků jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora.

Při jednání s rodiči nutno dbát na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

Aktualizace

MgA. Jana Jelínková

ředitelka školy

Slavkov u Brna 1. 9. 2007